

VÝROČNÁ SPRÁVA

MINISTERSTVA ZAHRANIČNÝCH VEČÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Rok 2025 v 🇸🇰 diplomacii

2025

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VEČÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Výročná správa Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky za rok 2025

© Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Bratislava 2026
Všetky práva vyhradené

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
Hlboká cesta 2
833 36 Bratislava 37

Tel.: +421 2 5978 1111, +421 906 07 2222

Email: info@mzv.sk

Webová stránka: www.mzv.sk

OBSAH

Hlavné udalosti v roku 2025	1
Hlavné projekty v roku 2025	2
Susedstvo, partnerstvá a geopolitika	3
Bezpečné Slovensko v nestabilnom svete	12
Európska politika	16
Prosperita a solidarita	18
Prezentácia a komunikácia	22
Služba občanom	24
Efektívna zahraničná služba	26

HLAVNÉ UDALOSTI ROKU 2025

1. Posilňovanie strategických partnerstiev SR.

Podpis spoločných deklarácií o vytvorení strategického partnerstva s Tureckom a Uzbekistanom predstavuje posilnenie zahraničnopolitickej orientácie Slovenska na rozvoj spolupráce s ekonomicky perspektívnymi partnermi a diverzifikáciu medzinárodných partnerstiev.

2. Pokračujúca podpora Ukrajiny. Slovenská republika aj v roku 2025 pokračovala v poskytovaní humanitárnej a rozvojovej pomoci; spoločné rokovanie vlád SR a Ukrajiny v Košiciach v októbri 2025 zároveň posilnilo Cestovnú mapu realizácie spoločných projektov a prinieslo podpis štyroch dohôd o spolupráci.

3. Posilnenie obrany a bezpečnosti v transatlantickom a európskom priestore. Spojenci NATO sa na samite v Haagu zaviazali zvýšiť výdavky na obranu na 5 % HDP do roku 2035; EÚ prijala kľúčové dokumenty (Biela kniha o európskej obrannej pripravenosti 2030 a Defence Readiness Roadmap 2030) zamerané na rozvoj spôsobilostí, posilnenie obranného priemyslu a investícií do obrany pri dôraze na synergiu EÚ a NATO.

4. Prijatie „Strategickej koncepcie pre angažovanosť Slovenskej republiky v indopacifickom regióne“. Dokument reflektuje rastúci ekonomický a politicko-bezpečnostný význam indopacifického priestoru a zvyšujúci význam regiónu pre Slovenskú republiku, v súlade so zahraničnou politikou na štyri svetové strany, a vytvára základ pre ďalšie angažovanie a nové príležitosti spolupráce v regióne.

5. Aktívna podpora integračných ambícií partnerov zo západného Balkánu do EÚ. Aktívna účasť SR v neformálnej skupine „Priatelia západného Balkánu“, prostredníctvom ktorej Slovensko dlhodobo presadzuje urýchlenie rozširovacieho procesu EÚ pri zachovaní princípu vlastných zásluh.

6. Posilnenie postavenia SR v medzinárodných organizáciách. Zvolenie SR do Výkonnej rady OPCW (2026 – 2028) a Správnej rady Svetovej poštovej únie (2026 – 2029), ako aj zvolenie veľvyslanca Petra Buriana za predsedu Generálnej konferencie MAAE.

7. BratislavAI Forum 2025. Pri príležitosti 25. výročia vstupu SR do OECD sa v dňoch 24. – 26. novembra v Bratislave s podporou OECD uskutočnilo medzinárodné podujatie venované budúcnosti umelej inteligencie a vzdelávania. Fórum potvrdilo záväzok Slovenskej republiky k zodpovednému a bezpečnému využívaniu AI, podpore modernizácie vzdelávania a rozvoju medzinárodnej spolupráce v oblasti digitalizácie.

8. 80. výročie ukončenia druhej svetovej vojny a založenia OSN. Slovenská republika nadviazala na svoju tradíciu podpory multilateralizmu, rešpektu k medzinárodnému právu a princípom Charty OSN ako základom riešenia globálnych výziev a zároveň pripomenula prínos významných slovenských osobností, vrátane Jána Papánka, k vzniku Organizácie Spojených národov.

9. 40. výročie podpísania Schengenskej dohody. Schengenský priestor je jedným z najvýznamnejších a najviditeľnejších úspechov európskej integrácie; jeho plnohodnotné fungovanie si aj do budúcnosti vyžaduje hľadanie rovnováhy medzi zachovaním voľného pohybu osôb a posilňovaním vnútornej bezpečnosti Európskej únie.

10. Líderstvo Slovenskej republiky v boji proti antisemitizmu. SR v roku 2025 iniciovala v rámci Slavkovského formátu (S3) piate spoločné vyhlásenie na pôde Rady OSN pre ľudské práva, podporené 51 členskými štátmi OSN, ktoré upozornilo na rastúci globálny trend antisemitizmu a zdôraznilo potrebu jeho oddelenia od aktuálneho politického diania vrátane situácie na Blízkom východe.

HLAVNÉ PROJEKTY ROKU 2025

1. Rámcová pozícia Slovenskej republiky k viacročnému finančnému rámcu Európskej únie na roky 2028 – 2034. Vláda SR v decembri 2025 schválila dokument pripravený Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, ktorý definuje hlavné priority a kľúčové východiská Slovenskej republiky pre rokovania o viacročnom rozpočte EÚ na obdobie 2028 – 2034.

2. Zasadnutie Rady predsedov Valného zhromaždenia OSN (UNCPGA). Slovenská republika hostila v dňoch 8. – 9. apríla 2025 v Bratislave zasadnutie za účasti bývalých predsedov VZ OSN zamerané na globálne výzvy, mier a bezpečnosť a multilaterálnu spoluprácu. Podujatie vyústilo do prijatia „Bratislavskej deklarácie“ a potvrdilo záväzok SR k multilaterálnej diplomacii pri príležitosti 80. výročia založenia OSN.

3. Celosvetové stretnutie honorárnych konzulov Slovenskej republiky. Po sedemročnej prestávke sa v dňoch 4. – 6. júna 2025 v Bratislave a Trenčianskych Tepliciach uskutočnilo jedno z najvýznamnejších podujatí MZVEZ SR za účasti 116 honorárnych konzulov zo 68 krajín, zamerané na posilnenie spolupráce, výmenu skúseností a zosúladenie činnosti siete honorárnych konzulátov s prioritami slovenskej diplomacie; súčasťou bolo aj obchodné fórum podporujúce ich zapojenie do ekonomickej diplomacie.

4. Pokračujúca reforma ekonomickej diplomacie. Pokračovalo navyšovanie počtu ekonomických diplomatov a podpora internacionalizácie slovenských firiem; MZVEZ SR zorganizovalo 12 podnikateľských misíí za účasti 216 slovenských spoločností s viac ako 1 200 bilaterálnymi rokovaniami, pričom Exportné fórum prilákalo vyše 300 účastníkov a prinieslo takmer 740 odborných konzultácií.

5. Evakuačná operácia z Blízkeho východu. V reakcii na zvýšené regionálne napätie sa prostredníctvom 10 evakuačných letov počas 11 dní podarilo bezpečne evakuovať 266 občanov Slovenskej republiky a občanov ďalších 27 krajín.

6. Kultúrne a spomienkové podujatia k jubilejným výročiam slovenskej histórie. Realizácia podujatí zameraných na posilňovanie historickej pamäti, národnej identity a medzinárodného ukotvenia Slovenska, venovaných 80. výročiu ukončenia druhej svetovej vojny, cyrilometodským oslavám, výročiu Slovenského národného povstania a 80. výročiu založenia Organizácie Spojených národov.

7. Hodnotenie systému rozvojovej spolupráce SR zo strany OECD. Komplexné hodnotenie (peer review) Výboru pre rozvojovú spoluprácu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj v roku 2025 ocenilo dosiahnutý pokrok Slovenskej republiky a prinieslo 10 odporúčaní na ďalšie zvyšovanie efektívnosti a kvality rozvojovej spolupráce.

8. Podpis zmluvy na realizáciu stavebného projektu v Azerbajdžane. Dňa 4. septembra 2025 bola v Baku podpísaná zmluva na výstavbu rodinných domov pre približne 5 000 obyvateľov v obci Bash Garvand v okrese Ağdam (Karabach), ktorú budú spoločne realizovať spoločnosti Conkago j.s.a. Bratislava a IMA Energy LLC.

9. Podpora projektu obnovy ukrajinskej energetiky z Investičného rámca EÚ pre Ukrajinu (UIF). V roku 2025 získali EXIMBANKA SR a Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS) pozitívne rozhodnutie o podpore projektu v hodnote 101 mil. EUR zameraného na modernizáciu elektrickej infraštruktúry, posilnenie stability energetickej siete a integráciu Ukrajiny do európskych energetických trhov. EXIMBANKA SR zabezpečuje úvery a záruky, SAMRS investičné granty a technickú pomoc.

SUSEDSTVO, PARTNERSTVÁ A GEOPOLITIKA

DOBŘÉ SUSEDSKÉ VZŤAHY A PARTNERSTVÁ

Česká republika

Nástupné návštevy predstaviteľov novej českej politickej reprezentácie – predsedu Poslaneckej snemovne Parlamentu ČR a ministra zahraničných vecí ČR – v decembri 2025 potvrdili obojstranný záujem o zachovanie nadštandardných slovensko-českých vzťahov a ich ďalšie posilnenie. K tomuto cieľu smerovali aj aktivity MZVEZ SR počas celého roka. Vo februári 2025 bol v Prahe podpísaný Plán konzultácií medzi rezortmi diplomacie na roky 2025 – 2026; ministri zahraničných vecí v júni 2025 spoločne otvorili Fórum Topolčianky pri príležitosti 175. výročia narodenia T. G. Masaryka a 145. výročia narodenia M. R. Štefánika. V oblasti kultúrnej diplomacie k vzájomnému zblíženiu prispel koncert Štátnej filharmónie Košice v Obecnom dome v Prahe za účasti oboch prezidentov. Tradíciu prvých zahraničných ciest potvrdila návšteva predsedu NR SR v Prahe v máji. Jednou z najdynamickejších oblastí vzájomnej spolupráce bol sektor obrany – podpísaná deklarácia o spolupráci pri obstarávaní vojenského materiálu a služieb, pokračovala tiež spolupráca pri ochrane vzdušného priestoru SR. Vlády SR a ČR schválili Zmluvu o policajnej spolupráci a zmluvu o cezhraničnej spolupráci v oblasti zdravotníckych záchranných služieb, ktorú v Prahe podpísali ministri zdravotníctva.

Maďarsko

Vzťahy s Maďarskom v roku 30. výročia podpísania základnej zmluvy si zachovali vysokú dynamiku, o čom svedčí aj intenzita spoločných stretnutí vrátane najvyššej politickej úrovne. Zároveň pokračovala spolupráca pri podpore a uplatňovaní podobných záujmov v EÚ. V oblasti regionálnej spolupráce sa Slovensko a Maďarsko usilovali o oživenie V4. Úroveň politických vzťahov sa odzrkadlila aj v ekonomickej spolupráci, v energetike a v záujme pokračovať v rozvoji dopravnej infraštruktúry. Predsedovia vlád v apríli 2025 podpísali Memorandum o porozumení o cezhraničnom rozvoji. Záujmom SR je, aby otázky, na ktoré existujú rozdielne pohľady, nemali dopad na vzájomný dialóg medzi oboma štátmi.

Poľsko

Slovensko-poľské vzťahy medzi politickými predstaviteľmi na najvyššej úrovni pokračovali vo vecnom duchu. Na úrovni hláv štátov sa uskutočnili dve oficiálne návštevy: rozlúčková prezidenta A. Dudu vo Vysokých Tatrách a nástupná prezidenta K. Nawrockého v Bratislave. Prezident SR navštívil Poľsko pri príležitosti spomienkovej ceremónie k 80. výročiu oslobodenia koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau a jubilejného 10. samitu Iniciatívy Trojmoria vo Varšave. Na úrovni exekutív boli dôležitým medzníkom dve návštevy podpredsedu vlády a ministra obrany R. Kaliňáka vo Varšave, počas ktorých bolo podpísané medzivládne memorandum o porozumení v oblasti projektov obranného priemyslu. Po trojročnej prestávke sa podarilo vo Varšave zorganizovať zasadnutie Slovensko-poľskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu. SR má záujem o rozvoj cezhraničnej spolupráce, preto bol v novembri 2025 poľskej strane odovzdaný návrh Memoranda o porozumení o cezhraničnom rozvoji. Pokračovala spolupráca ozbrojených síl, potvrdená recipročnými návštevami náčelníkov generálnych štábov a plynulou výmenou velenia (od Poľska do Slovenska) v Centre excelentnosti NATO pre kontrarozvedku v Krakove. V marci sa vo Varšave uskutočnilo stretnutie ministrov J. Blanára s rezortným partnerom R. Sikorskim, bilaterálne aktivity prebiehali aj na úrovni štátnych tajomníkov. Dialóg sa rozvíjal aj v téme obnovy Ukrajiny, v rámci ktorej bola oficiálne inaugurovaná tzv. „Karpatská iniciatíva“ ako platforma pre slovensko-poľsko-ukrajinskú lokálnu spoluprácu.

SUSEDSTVO, PARTNERSTVÁ A GEOPOLITIKA

Rakúsko

Vzťahy boli charakteristické vysokou intenzitou politického dialógu na úrovni hláv štátov, predsedov parlamentov aj predsedov vlád, čo potvrdilo strategický význam susedstva, vrátane júnového stretnutia predsedu vlády SR R. Fica so spolkovým kancelárom Rakúska Ch. Stockerom. V apríli uskutočnili nástupné návštevy SR rakúska ministerka pre európske a medzinárodné záležitosti B. Meinel-Reisinger a ministerka pre Európu C. Plakolm. Bilaterálna spolupráca sa rozvíjala aj na odbornej úrovni, vrátane uskutočnenia 1. ročníka Slovensko-rakúskeho expertného fóra zameraného na vodíkové technológie. Dôležitý rozmer vzťahov predstavuje rastúca slovenská komunita, čo sa odrazilo na historicky prvom krajanskom fóre „Spojení hranicami“ v Kittsee. K praktickému zblížovaniu oboch krajín prispela aj modernizácia železničnej trate Bratislava - Viedeň. V bezpečnostnej a migračnej agende SR a Rakúsko koncom roka 2025 zaviedli nový model ochrany hraníc pred nelegálnou migráciou s cieľom minimalizovať negatívne dopady na bežných občanov. Významným systémovým krokom bola ratifikácia rámcovej zmluvy o cezhraničnej spolupráci v záchrannej zdravotnej službe. Praktickú spoluprácu na miestnej úrovni posilnil aj rozbeh Fondu malých cezhraničných projektov.

Ukrajina

V roku 2025 Slovenská republika potvrdila principiálnu podporu zvrchovanosti a územnej celistvosti Ukrajiny. Angažovanosť sa sústredila na humanitárnu pomoc a rozvojovú spoluprácu, s osobitným dôrazom na posilnenie energetickej bezpečnosti krajiny sužovanej vojnovým konfliktom a kritickými zimnými mrazmi. Na medzinárodnej scéne a pri rokovaníach s partnermi SR opakovane apelovala na čo najskoršie ukončenie bojov prostredníctvom aktívnej diplomacie a podporila mierový plán USA pod vedením administratívy D. Trumpa. Praktickým pilierom vzťahov sa stalo v poradí už tretie spoločné rokovanie vlád v Košiciach, kde došlo k aktualizácii „Cestovnej mapy“. Tá sa sústreďuje na strategické projekty v oblasti dopravnej, cezhraničnej a energetickej infraštruktúry.

SR deklaruje pripravenosť na povojnú rekonštrukciu Ukrajiny, ktorú vníma ako zásadnú investičnú príležitosť pre slovenské podnikateľské subjekty, a naďalej ponúka vlastné predvstupové skúsenosti v procese integrácie Ukrajiny do Európskej únie.

REGIONÁLNE A BILATERÁLNE PARTNERSTVÁ

Vyšehradská skupina (V4)

V4 pokračovala v pragmatickom dialógu, pričom počas poľského predsedníctva vo V4 (časovo sa prelínalo s PL EÚ PRES) bola spolupráca krajín V4 do značnej miery v úzadí, sústrediac sa len na oblasti, kde existoval dostatočný prienik záujmov členských krajín. Pozitívnu agendu prinášal Medzinárodný vyšehradský fond, ktorý v uplynulom roku oslávil 25. výročie vzniku (9. júna). Tento významný mílnik si SR pripomenula slávnostným podujatím (10. júna), na ktorom sa zúčastnili čelní predstavitelia krajín V4. Pri príležitosti tohto výročia sa v Bruseli uskutočnila konferencia o budúcom viacročnom finančnom rámci EÚ, na ktorej vystúpili politickí predstavitelia krajín V4 zodpovední za rokovania o budúcom viacročnom rozpočte Únie. Zároveň sa v Bratislave konala konferencia Visegrad 4 Business za účasti najvyšších predstaviteľov rezortov zahraničia krajín V4. Napriek určitým obmedzeniam, krajiny spolupracovali v konkrétnych sektorových otázkach v rámci EÚ agendy. Tradičný samit prezidentov V4, ktorý sa uskutočnil v Ostrihome (3. decembra) potvrdil spoločný záujem rozvíjať vzájomné porozumenie v rámci regiónu.

SUSEDSTVO, PARTNERSTVÁ A GEOPOLITIKA

Slavkovský formát (S3)

Slavkovský formát si v roku 2025 pripomenul 10. výročie svojho vzniku (29. januára) a pri tejto príležitosti sa v Slavkove u Brna uskutočnil historicky prvý samit na prezidentskej úrovni (5. marca). Významným momentom pre SR bolo prevzatie ročného líderstva v S3 (1. júla), po štvrtýkrát v histórii. Symbolické odovzdanie líderstva zo strany Českej republiky sa konalo v Bruseli (23. júna) počas rokovania ministrov zahraničných vecí SR, Českej republiky a Rakúska. Úvodné stretnutie otvoril štátny tajomník MZVEZ SR M. Eštok za účasti partnerov S3. V rámci parlamentnej dimenzie S3 sa v Bratislave konalo stretnutie predsedov parlamentov (2. – 3. decembra), ktoré otvorilo priestor na výmenu skúseností a koordinovanú spoluprácu s dôrazom na aktuálne výzvy v rámci EÚ, predovšetkým na konkurencieschopnosť, ako aj cezhraničnú infraštruktúru.

Central 5 (C5)

Formát Stredoeurópskej päťky potvrdil svoju kontinuitu v spolupráci medzi SR, Rakúskom, Českou republikou, Maďarskom a Slovinskom a osvedčil sa ako efektívny nástroj na výmenu informácií a konzultácií k vybraným otázkam európskeho i širšieho medzinárodného diania. Hlavnou udalosťou v rámci regionálnej spolupráce bolo neformálne rokovanie ministrov zahraničných vecí krajín C5, ktoré sa uskutočnilo v Tomášove (11. septembra). Stretnutie poskytlo priestor na otvorenú a vecnú výmenu názorov k aktuálnym otázkam migrácie, procesu rozširovania EÚ so zameraním na západný Balkán, k vývoju bezpečnostnej situácie na Ukrajine a v pásme Gazy, ako aj k širším témam transatlantického partnerstva a energetickej bezpečnosti.

PARTNERSKÝ DIALÓG V EURÓPE

Strategické partnerstvá

Nemecko

Nemecko je strategickým politickým a najdôležitejším hospodárskym partnerom SR. V roku 2025 sme sa zamerali na nadviazanie kontaktov s novou spolkovou vládou. Predseda vlády R. Fico sa v októbri, na okraj zasadnutia Európskej rady v Bruseli, stretol s novým spolkovým kancelárom F. Merzom. Ministri zahraničných vecí nadviazali osobný kontakt v rámci neformálneho zasadnutia EÚ Gymnich koncom augusta v Kodani. Štátny tajomník M. Eštok rokoval v Berlíne (5. júna) s ministrom pre Európu G. Krichbaumom, ako aj s EÚ šerpom M. Claußom. V apríli bolo na spoločnom hospodárskom fóre pripomenuté 20. výročie založenia Slovensko-nemeckej hospodárskej komory (AHK). V septembri navštívila delegácia SR vládnych predstaviteľov Bavarska. Zároveň bol v spolupráci s rezortmi v rámci Slovensko-nemeckého prehĺbeného dialógu iniciovaný proces vyhodnotenia Akčného plánu strategického partnerstva na roky 2023 – 2025.

Francúzsko

Bilaterálnej relácii dominovala implementácia Akčného plánu slovensko-francúzskeho strategického partnerstva na roky 2023 – 2027. Vo februári sa prezident SR zúčastnil na Akčnom samite o umelej inteligencii v Paríži, na okraj ktorého sa za spolupredsedenstva SR uskutočnilo na pôde OECD aj ministerské rokovanie globálneho partnerstva o AI. V rámci pravidelného politického dialógu sa uskutočnili bilaterálne konzultácie ministrov zahraničných vecí a európskych záležitostí J. Blanára a J.-N. Barrota (28. októbra), a štátnych tajomníkov pre európske záležitosti M. Eštoka a B. Haddada (2. júna). Pracovná návšteva predsedu NR SR R. Rašiho v Paríži (8. októbra) potvrdila význam parlamentnej diplomacie. Rozvíjala sa aj spolupráca na úrovni regiónov.

SUSEDSTVO, PARTNERSTVÁ A GEOPOLITIKA

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska

SR pokračovala v strategickom dialógu so Spojeným kráľovstvom prostredníctvom pravidelných politických konzultácií na úrovni štátnych tajomníkov rezortov zahraničných vecí v Londýne (7. októbra). Oficiálna návšteva predsedu Národnej rady SR R. Rašiho v Spojenom kráľovstve (19. novembra) otvorila priestor pre systematickejší a strategickejší parlamentný dialóg. K rozvoju partnerstiev v rýchlo sa vyvíjajúcich odvetviach prispeli aj pracovné návštevy ministrov školstva (23. júna, 13. – 15. novembra) a zdravotníctva (6. – 8. júla) v Spojenom kráľovstve.

Bilaterálna spolupráca

Taliansko

Mimoriadna dynamika vo vzájomných vzťahoch, intenzívny politický dialóg a blízkosť pozícií v mnohých témach európskej a globálnej zahraničnopolitickej agendy posunuli reláciu na úroveň strategického partnerstva. Dôraz bol kladený na aktívnu ekonomickú spoluprácu v oblasti energetiky, obrany a bezpečnosti, životného prostredia, poľnohospodárstva, či kultúrnej spolupráce. Taliansko navštívili najvyšší ústavní činitelia SR (prezident, predseda vlády a podpredseda NR SR) a viacerí rezortní ministri. Naďalej sa rozvíjala aj spolupráca zameraná na rozvoj infraštruktúry využiteľnej pre rekonštrukciu povojnovej Ukrajiny.

Španielsko

Určujúcim faktorom vnášajúcim novú dynamiku do vzájomných vzťahov je pôsobenie vyše 800 príslušníkov ozbrojených síl Španielska v SR (najväčšia vojenská misia Španielska v zahraničí) v rámci Mnohonárodnej bojovej skupiny NATO. V tomto kontexte sa intenzívne rozvíjal dialóg zameraný na posilnenie bezpečnostnej spolupráce a investícií v obrannom priemysle. Pracovná návšteva ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí J. Blanára v Španielsku v júni 2025 prispela k ďalšiemu rozvoju obchodnej spolupráce a výmene názorov na aktuálne témy európskej a zahraničnopolitickej agendy.

Nadviazala na ňu návšteva kráľa Filipa VI. v sprievode ministerky obrany v júli 2025 v SR, predstavujúca významný impulz k posilneniu politického dialógu na najvyššej úrovni.

Vatikán

SR a Vatikán spájali v jubilejnom roku mimoriadne intenzívne vzťahy, vrátane pripomenutia si 25. výročia podpisu Základnej zmluvy medzi SR a Svätou stolicou. Oficiálne návštevy Vatikánu uskutočnili prezident SR P. Pellegrini, predseda vlády SR R. Fico, ako aj minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR J. Blanár. Predstavitelia SR sa tiež zúčastnili na rozlúčke so zosnulým pápežom Františkom a zároveň inaugurácie nového pápeža Leva XIV.

Chorvátsko

Vzájomné vzťahy boli charakterizované najmä intenzívnou komunikáciou na úrovni najvyšších ústavných činiteľov, vrátane pracovnej návštevy predsedu vlády SR (po 13 rokoch), oficiálnej návštevy prezidenta SR (po 8 rokoch) a recipročnej návštevy chorvátskeho prezidenta v SR (po 4 rokoch). Rokovania poskytli priestor na diskusiu o aktuálnych bilaterálnych otázkach, rozvoji ekonomickej spolupráce s dôrazom na energetickú bezpečnosť a o situácii na západnom Balkáne, ktorý patrí medzi významné priority zahraničnej politiky oboch krajín.

SUSEDSTVO, PARTNERSTVÁ A GEOPOLITIKA

Slovinsko

V roku 2025 došlo k zvýšeniu intenzity vzájomných kontaktov a návštev medzi politickými predstaviteľmi SR a Slovinska. Prezident SR P. Pellegrini absolvoval spolu s podnikateľskou delegáciou v júni návštevu Slovinska. Slovinská prezidentka P. Musar taktiež navštívila SR pri príležitosti vernisáže venovanej slovinskému architektovi J. Plečnikovi (1. októbra). Ministerka T. Fajon bola čestným hosťom na porade veľvyslancov SR v Bratislave (27. mája). Na Bledskom strategickom fóre (2. septembra) vystúpil minister J. Blanár a zúčastnil sa ho tiež štátny tajomník R. Chovanec. Vzájomnú spoluprácu v bezpečnostnej oblasti, posilňuje aj prítomnosť príslušníkov slovinských ozbrojených síl v Lešti v rámci Mnohonárodnej bojovej skupiny NATO (aktuálne 100 príslušníkov ozbrojených síl Slovinska).

Portugalsko

Prítomnosť portugalských vojakov na území SR v rámci Mnohonárodnej bojovej skupiny NATO, ku ktorej výraznému navýšeniu došlo v auguste 2025, sa pretavila do zintenzívnenia vzájomného politického dialógu. Návšteva prezidenta SR v sprievode podnikateľskej misie, ako aj pracovná návšteva ministra J. Blanára v Portugalsku, poskytl impulz pre ďalšie prehĺbenie ekonomickej a obrannej spolupráce. V závere roka navštívil vojenský kontingent pôsobiaci v Centre výcviku Lešt predseda vlády L. Montenegro.

Lotyšsko

SR aj naďalej prispievala k bezpečnosti Lotyšska. Príslušníci ozbrojených síl SR pôsobili v mnohonárodnej brigáde NATO v Adaži, kde plnili úlohy radiačnej, chemickej a biologickej ochrany. Slovenský vojenský kontingent ocenil aj minister J. Blanár počas jeho pracovnej návštevy v Ríge v októbri 2025, kde rokoval so svojou rezortnou partnerkou.

Ďalšie partnerstvá

Slovenská republika rozvíjala spoluprácu s viacerými európskymi partnermi prostredníctvom politického dialógu, hospodárskej spolupráce a koordinácie v európskych a bezpečnostných otázkach. V prípade Cypru SR pokračovala v poskytovaní dobrých služieb v rámci riešenia cyperskej otázky organizovaním bikomunitného dialógu politických strán pod egidou ZÚ SR a zachovaním významnej účasti slovenských vojakov a policajtov v misii OSN UNFICYP; spoluprácu podporila aj návšteva ministerky európskych záležitostí Cypru M. Raouna v súvislosti s prípravami cyperského predsedníctva v Rade EÚ v roku 2026. V oblasti spolupráce Slovenska s Bulharskom bola hlavnou udalosťou návšteva ministra J. Blanára v Sofii, pričom SR poskytla Bulharsku informácie o vlastných skúsenostiach z plnenia kritéria na vstup do eurozóny. Pracovná návšteva ministrov J. Blanára a K. Šaška v Haagu potvrdila intenzívny politický dialóg s Holandskom a prehlbovanie spolupráce najmä v zdravotníctve, obrane a odpadovom hospodárstve. Návšteva ministra J. Blanára v Írsku zároveň potvrdila záujem o rozvoj obchodnej a ekonomickej spolupráce. Dialóg s Dánskom podporili vzájomné ministerské návštevy v kontexte dánskeho predsedníctva v Rade EÚ.

Rumunsko zostáva významným partnerom SR v juhovýchodnej Európe, čo potvrdili konzultácie štátnych tajomníkov rezortov diplomacie v Bukurešti, pričom dôležitým spojivom je aj slovenská menšina v krajine. Konzultácie s Gréckom potvrdili zhodu postojov v kľúčových európskych otázkach a rozvoj spolupráce v hospodárskej a obrannej oblasti. Vzťahy so Švajčiarskom a Lichtenštajnskom boli orientované najmä na hospodársku spoluprácu a spoluprácu v oblasti inovácií, ktorých rozvoj bol podporený aj organizovaním podnikateľských fór a dokončením realizácie investície spoločnosti Hoval. Spolupráca s Nórskom a Islandom sa sústredila na vzdelávanie, energetiku a konektivitu, vrátane otvorenia pravidelnej leteckej linky Bratislava – Oslo a rokovanie o využití geotermálnej energie.

SUSEDSTVO, PARTNERSTVÁ A GEOPOLITIKA

Oživenie politického a ekonomického dialógu zaznamenali aj vzťahy s Monakom a San Marínom, potvrdené pracovnými návštevami a podpisom Memoranda o posilnení politických konzultácií.

TRANSATLANTICKÁ VÄZBA

SR v roku 2025 potvrdila svoju rolu spoľahlivého transatlantického partnera, ktorý dokáže efektívne prepájať bezpečnostné záväzky s konkrétnymi hospodárskymi a technologickými záujmami.

Spojené štáty americké

Slovenská republika okamžite po nástupe prezidenta D. Trumpa do Bieleho domu pokračovala v aktívnom a všestrannom rozvoji a dynamizácii bilaterálnych vzťahov s USA. Hlavnými piliermi spolupráce boli energetika, obrana a vzájomný obchod. V oblasti energetiky bol dosiahnutý strategický úspech v podobe prípravy podpisu prelomovej medzivládnej dohody o spolupráci v oblasti civilnej jadrovej energie. V oblasti energetiky boli otvárané nové príležitosti transferu technológií, vrátane budovania technologicky nového úložiska energie. V obrannej oblasti bol dialóg rezortov zameraný na posilnenie slovenskej a aliančnej obrany a modernizácie. V roku 2025 boli úspešne završené dodávky stíhacích lietadiel F-16, pričom desať strojov bolo premiestnených na Slovensko a štyri zostávajú v USA na účely kontinuálneho výcviku slovenských pilotov. Dialóg sa rozvíjal aj v sektore školstva a inovácií, najmä účasťou na konferencii NAFSA a konzultáciami o využití umelej inteligencie (AI) v sektore vzdelávania. Na parlamentnej úrovni bola v lete 2025 obnovená kongresová Skupina priateľstva so Slovenskom pod vedením kongresmanov M. Stutzmana a F. Mrvana, čo vytvára dôležitý lobistický kanál v americkom zákonodarnom zbore.

Kanada

V relácii s Kanadou zostáva základným rámcom spojenectvo v NATO, strategické vzťahy s EÚ a spoločný dôraz na multilateralizmus.

Kľúčovým praktickým prejavom tohto partnerstva je vysoko hodnotené pôsobenie Ozbrojených síl SR v mnohonárodnej brigáde v Lotyšsku, ktorá operuje pod kanadským velením. Silná angažovanosť Kanady v pomoci Ukrajine zároveň podnietila intenzívny bilaterálny dialóg o možnostiach spoločných projektov zameraných na povojnovú obnovu a rekonštrukciu Ukrajiny.

KRAJINY VÝCHODNEJ EURÓPY A STREDNEJ ÁZIE

Bilaterálne vzťahy s Ruskou federáciou boli v roku 2025 naďalej negatívne ovplyvnené vojnou na Ukrajinu a sankčnými obmedzeniami EÚ. SR však považovala za nevyhnutné zachovať komunikačné kanály, ktoré umožnili predsedovi vlády R. Ficovi osobne tlmočiť slovenské postoje prezidentovi V. Putinovi v máji v Moskve a v septembri v Pekingu. Tieto postoje zdôrazňovali nevyhnutnosť dodržiavania medzinárodného práva a podporu mierového procesu iniciovaného prezidentom D. Trumpom. Kontakty s ruskou stranou, vrátane stretnutia ministrov J. Blanára a S. Lavrova v New Yorku, boli využité aj na strategické rokovania o pokračovaní dodávok zemného plynu, ropy a jadrovej paliva. Dôležitú dimenziu predstavovali aj obnovené parlamentné kontakty, realizované prostredníctvom návštev podpredsedov NR SR v Moskve a Volgograde v priebehu roka.

V rámci medziparlamentnej spolupráce sa v júli v Budapešti uskutočnilo historicky prvé bilaterálne rokovanie predsedov parlamentov Slovenska a Moldavska, čo podčiarkuje snahu SR o stabilitu v širšom susedstve. V roku 2025 SR po piatich rokoch povýšila zastúpenie v Bielorusku na úroveň veľvyslanca.

SUSEDSTVO, PARTNERSTVÁ A GEOPOLITIKA

V roku 2025 sa Stredná Ázia potvrdila ako región s rastúcim významom pre zahraničnopolitické a hospodárske záujmy SR, najmä v oblastiach energetiky, dopravy a modernizácie infraštruktúry. Kľúčovou udalosťou bola oficiálna návšteva predsedu vlády R. Fica v Uzbekistane (8. – 10. júna), kde bola podpísaná Spoločná deklarácia o vytvorení strategického partnerstva. Táto návšteva, podporená dohodami medzi podnikateľskými subjektmi, výrazne prispela k propagácii Slovenska a pripravila pôdu pre plánovanú návštevu prezidenta Uzbekistanu v SR. Podobne úspešná bola aj cesta predsedu vlády do Kazachstanu (10. – 11. júna), ktorej súčasťou bolo slovensko-kazašské podnikateľské fórum za účasti 27 friem. Návšteva prepojila politickú dôveru s projektmi vo vodnom hospodárstve, logistike a priemyselných technológiách. V relácii s Kirgizskom bol hlavným impulzom program ministra J. Blanára v Biškeku (apríl 2025) a podujatie Interhelpo 2.1, ktoré viedlo k identifikácii spolupráce v zdravotníctve a energetike, ako aj k podpisu dohody o zrušení vízovej povinnosti pre držiteľov diplomatických pasov.

Mierový proces na Južnom Kaukaze patril k najvýznamnejším agendám roka 2025. SR privítala parafovanie bilaterálnej mierovej zmluvy medzi Arménskom a Azerbajdžanom vo Washingtone a na pôde inštitúcií EÚ dôsledne presadzovala vyvážený postoj pri podpore územnej celistvosti oboch krajín. Historickým mílnikom bola prvá oficiálna návšteva predsedu vlády SR v Arménsku (máj 2025), ktorá oživila politický dialóg na vysokej úrovni a priniesla impulzy do spolupráce v obrannom priemysle. V Azerbajdžane plní zastupiteľský úrad Baku od 1. januára 2025 dôležitú úlohu kontaktného veľvyslanectva NATO.

JUHOVÝCHODNÁ EURÓPA

V roku 2025 sa Slovenská republika etablovala ako dôveryhodný a pragmatický aktér v regióne západného Balkánu, pričom svoju politiku postavila na vyváženom prepojení bezpečnostných záujmov a expertnej pomoci.

Prezident SR P. Pellegrini zrealizoval sériu strategických návštev v Srbsku, Čiernej Hore, Albánsku a Severnom Macedónsku, čím otvoril priestor pre hlbší prienik slovenského ekonomického a najmä obranného sektora na tieto trhy. Ťažiskom slovenskej angažovanosti zostalo Srbsko, kde SR napriek vnútropolitckej dynamike posilnila kontakt so slovenskou národnostnou menšinou a podporila otvorenie integračného klastra 3. Slovenská diplomacia v regióne dôsledne presadzovala princíp „zásluhovosti“ a odmietala politické skratky, čo potvrdila aj zdržanlivým postojom k uvoľňovaniu opatrení voči Kosovu.

Mimoriadne dôležitú úlohu v multilaterálnej diplomacii SR zohrávalo aktívne pôsobenie vo formáte Priateľov západného Balkánu. Prostredníctvom tohto zoskupenia Slovensko konzistentne presadzovalo prointegračné posolstvá a urýchlenie rozširovacieho procesu EÚ, pri zachovaní jasnej podmienenosti konkrétnymi reformnými výsledkami jednotlivých krajín. Formát zároveň umožnil SR koordinovať postup s partnermi v EÚ a posilniť jej rolu čitateľného advokáta regiónu, presadzujúceho stabilitu založenú na reálnom pokroku.

Bezpečnostná dimenzia nadobudla nový rozmer kontinuálnou podporou operácie EUFOR Althea v Bosne a Hercegovine, kde SR deklarovala ambíciu v strednodobom horizonte prevziať velenie. Paralelne s tým SR prostredníctvom programu SlovakAid a projektov delegovanej spolupráce (IPA) odovzdávala svoju expertízu v oblasti verejných financií a reformných procesov, čím aktívne prispievala k budovaniu kompatibilného a predvídateľného podnikateľského prostredia v celom regióne

SUSEDSTVO, PARTNERSTVÁ A GEOPOLITIKA

Vzťahy s Tureckom, kľúčovým spojencom v NATO a významným regionálnym aktérom, dosiahli novú kvalitatívnu úroveň. Oficiálna návšteva predsedu vlády SR v Ankare (20. januára) vyústila do ustanovenia strategického partnerstva, čím sa potvrdil záujem Slovenska o rozvoj vyvážených a bezpečnostne orientovaných partnerstiev v širšom európskom susedstve. Prioritou spolupráce zostala obranná a bezpečnostná agenda, najmä v kontexte stability energetických trás a migračných tokov do Európy. SR zároveň podporovala konštruktívny dialóg medzi EÚ a Tureckom v rámci spoločného európskeho prístupu, pri zohľadnení otázok súvisiacich s prístupovým procesom krajiny do EÚ.

ÁZIA A TICHOMORIE

V roku 2025 Slovenská republika vytvorila základ na posilnenie diplomatických a ekonomických väzieb s krajinami Indopacifiku prostredníctvom vypracovania „Strategickej koncepcie pre angažovanosť SR v indopacifickom regióne“. Tento dokument predstavuje praktickú realizáciu zahraničnej politiky „na všetky štyri svetové strany“ so zameraním na globálnu stabilitu a obchod. Kľúčovým inštitucionálnym krokom bolo otvorenie nových zastupiteľských úradov v Manile (Filipíny), Kuala Lumpur (Malajzia) a Canberre (Austrália). Výrazný posun nastal aj v multilaterálnej rovine, keď Slovensko v decembri 2025 počas malajzijského predsedníctva formálne požiadalo o prístupenie k Zmluve o priateľstve a spolupráci v juhovýchodnej Ázii (TAC), ktorá tvorí politický základ združenia ASEAN. Ekonomickú dimenziu v regióne podporili aj návštevy podpredsedu vlády P. Kmeca a ministra investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie S. Migaľa v Singapure zamerané na technológie a inovácie počas podujatí Asia Tech x Singapore a GITEX ASIA.

Vo vzťahu k Číne bola v roku 2025 dosiahnutá historicky najvyššia frekvencia politicko-diplomatických kontaktov. Predseda vlády R. Fico dvakrát rokoval s prezidentom Si Ťin-pchingom, čo v rámci strategického partnerstva otvorilo dvere pre osem vládnych delegácií na ministerskej úrovni a návštevu vedenia NR SR v Pekingu.

Stykové aktivity sa orientovali najmä na rozvoj ekonomických vzťahov a prilákanie investícií. Podobne intenzívny dialóg prebiehal s Indiou, pričom jeho hlavnými udalosťami v roku 2025 bola štátna návšteva indickej prezidentky D. Murmúnovej v SR 9. apríla 2025 a znovuoživenie honorárneho konzulátu v Kolkate.

V juhovýchodnej Ázii došlo k opätovnému oživeniu vzťahov s Vietnamom (spomenúť možno stretnutia na najvyššej úrovni v Moskve a Pekingu a návštevu ministra obrany R. Kaliňáka v Hanoji), ktoré od roku 2017 stagnovali. Potvrdil sa aj strategický význam slovensko-japonských vzťahov pre Slovensko. Prezident P. Pellegrini počas návštevy Expo 2025 v Osake rokoval s premiérom Š. Išibom, pričom akvizícia US Steel Košice spoločnosťou Nippon Steel definitívne zaradila Japonsko medzi najvýznamnejších investorov v slovenskom hospodárstve.

BLÍZKY VÝCHOD A AFRIKA

V roku 2025 SR výrazne posilnila svoje postavenie v regióne Blízkeho východu, pričom využila strategické rozšírenie siete zastupiteľských úradov na prehĺbovanie ekonomických a bezpečnostných väzieb. Kľúčovým regiónom sa pre Slovensko stali krajiny Perzského zálivu, kde vzťahy so Spojenými arabskými emirátmi dosiahli doteraz najvyššiu úroveň. Oficiálna návšteva predsedu vlády SR v Spojených arabských emirátoch (október 2025) priniesla podpis prelomovej Dohody o hospodárskej spolupráci a Memoranda o investičnej spolupráci.

V oblasti severnej Afriky a Levantu sa SR zamerala na pragmatický politický dialóg a humanitárnu pomoc. Minister zahraničných vecí J. Blanár navštívil Egypt a Maroko, kde rokoval o stabilite a bezpečnostných hrozbách, ktoré priamo ovplyvňujú SR a EÚ. Významným partnerom sa stalo aj Alžírsko.

SUSEDSTVO, PARTNERSTVÁ A GEOPOLITIKA

Politické konzultácie na úrovni štátnych tajomníkov medzi štátnym tajomníkom MZVEZ SR M. Eštokom a rezortným partnerom L. Magramane (apríl 2025) prispeli k otvoreniu nového zastupiteľského úradu v Bratislave, čím sa vytvorila perspektíva diverzifikácie dodávok zemného plynu. Naopak, diplomatickú činnosť v regióne (Tel Aviv, Bejrút, Teherán, Rijád) v roku 2025 určovala pretrvávajúca vojna v Gaze a priama vojenská konfrontácia medzi Izraelom a Iránom. Táto situácia viedla k logisticky náročnej evakuácii občanov SR a dočasnému obmedzeniu personálu na zastupiteľských úradoch Tel Aviv a Teherán. Napriek tomu SR na medzinárodnej scéne konzistentne podporovala mierové riešenie izraelsko-palestínskeho konfliktu založené na dvojštátnom princípe.

Rok 2025 predstavoval pre slovenskú diplomaciu „návrat do Afriky“, charakterizovaný otvorením troch nových veľvyslanectiev: v Addis Abebe (Etiópia), Dar es-Salaame (Tanzánia) a Alžíri (Alžírsko). Prítomnosť v Addis Abebe je pre SR strategická nielen bilaterálne, ale aj z dôvodu sídla Africkej únie, čo slovenskej diplomacii umožňuje priamy kontakt s celým kontinentom na jednom mieste. Historickým míľnikom roka bolo nadviazanie diplomatických vzťahov so Stredoafrickou republikou (november 2025). Týmto krokom Slovensko zavrátilo proces nadviazania oficiálnych vzťahov so všetkými krajinami Afriky, čo predstavuje silnú podporu pre kandidatúru SR na miesto nestáleho člena Bezpečnostnej rady OSN. V marci 2025 štátny tajomník M. Eštok absolvoval politické konzultácie v Juhoafrickej republike s rezortným partnerom A. Botesom, výsledkom ktorých bolo zrušenie vízovej povinnosti pre slovenských občanov a rozšírenie možností ich jednoduchšieho cestovania na africký kontinent.

Slovenská republika v Afrike buduje na pozitívnom odkaze bývalého Česko-Slovenska, pričom modernú spoluprácu orientuje na technologický transfer a bezpečnosť. Prostredníctvom programu Sharing Slovak Expertise (SSE) sa SR stala relevantným partnerom v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

Príkladom je odborná spolupráca s Keňou a úspešná študijná cesta expertov z Rwandy na Slovensko, zameraná na zdieľanie skúseností v ochrane utajovaných skutočností a kybernetickej obrane. Tieto aktivity potvrdzujú ambíciu SR nebyť v Afrike len pasívnym pozorovateľom, ale aktívnym aktérom, ktorý prepája rozvojovú pomoc s podporou inovatívnych slovenských firiem v digitálnom a bezpečnostnom sektore.

LATINSKÁ AMERIKA A KARIBIK

V roku 2025 Slovenská republika zintenzívnila svoje diplomatické a obchodné aktivity v regióne Latinskej Ameriky a Karibiku, pričom sa zamerala na diverzifikáciu exportných trhov a posilnenie geopolitického dialógu. Významným diplomatickým prelomom bola realizácia politických konzultácií s Brazíliou a po takmer desiatich rokoch aj s Mexikom, čo signalizuje oživený záujem SR o strategických aktérov v regióne. Slovensko aktívne presadzovalo posilňovanie vzťahov medzi EÚ a krajinami CELAC (Spoločenstvo štátov Latinskej Ameriky a Karibiku), čo sa prejavilo účasťou na ministerskom stretnutí v New Yorku a následnom samite v kolumbijskej Santa Marte. SR konzistentne deklaruje podporu uzatváraniu partnerských dohôd s regionálnymi zoskupeniami, vnímajúc ich rastúci význam v čase globálnej nestability.

BEZPEČNÉ SLOVENSKO V NESTABILNOM SVETE

SEVEROATLANTICKÁ ALIANCIA

V roku 2025 viedol medzinárodný vývoj v Európe a vo svete k prehĺbeniu a rozšíreniu bezpečnostných výziev, ktorým čelí Slovenská republika. Posilnili sa trendy ohrozujúce bezpečnostnú architektúru nášho kontinentu, ako aj stabilitu a prosperitu jednotlivých európskych štátov. Priamo úmerne tomu narástol význam členstva v NATO, ktoré ako globálne najsilnejšia obranná organizácia chráni územie a bezpečnosť Slovenska. SR spolu so spojencami na samite v Haagu v júni 2025 schválila historicky najvyššie investície do obrany od konca studenej vojny, ktoré sú nevyhnutné pre zvýšenie aliančnej obranyschopnosti v existujúcej geopolitickej situácii. Nárast investícií na 5 % HDP bude prebiehať postupne do roku 2035. Slovensko týmto spôsobom prispieva k spravodlivejšiemu zdieľaniu nákladov na kolektívnu obranu medzi oboma brehmi Atlantiku a posilneniu transatlantickej väzby medzi USA a Európou.

Slovenská republika ako spoľahlivý a zodpovedný spojenec aktívne prispievala do operácií a misií NATO. Transformovala svoju účasť v mnohonárodnej brigáde v Lotyšsku do podoby kontingentu špecializovaného na radiačnú, chemickú a biologickú ochranu. Slovenskí vojaci sa vrátili do misie KFOR v Kosove, kde prispievajú k stabilite a bezpečnosti v strategicky dôležitom regióne západného Balkánu. Všetky tieto opatrenia potvrdili, že SR stojí pevne po boku svojich spojencov a plnohodnotne sa podieľa na kolektívnom odstrašení a obrane Aliancie.

Slovensko pokračovalo v praktickej podpore Ukrajiny prostredníctvom aliančných mechanizmov, so zameraním na nesmrtiacu pomoc. Na bilaterálnej úrovni pokračovala v podpore prostredníctvom 14. balíka v pomoci nevojenského charakteru (odmínovacie, logistické, zdravotnícke vybavenie ako aj vybavenie pre detekciu chemických látok). Ako susedná krajina SR deklarovala pripravenosť prispieť k bezpečnostným zárukám pre Ukrajinu v podobe logistickej, technickej či výcvikovej pomoci pre Koalicíu ochotných, avšak bez vyslania príslušníkov ozbrojených síl SR.

Slovensko spolu so Švédskom prevzali v januári 2025 úlohu kontaktných veľvyslanectiev NATO pre Azerbajdžan a aktívne sa zapojili do rozvoja politického dialógu a praktickej spolupráce s touto dôležitou partnerskou krajinou Aliancie. V Bratislave sa v septembri 2025 po prvýkrát uskutočnilo rokovanie Bezpečnostného výboru NATO, na ktorom sa stretli zástupcovia národných bezpečnostných orgánov členských krajín a partnerov Aliancie z viac ako 60 krajín.

SPOLOČNÁ BEZPEČNOSTNÁ A OBRANNÁ POLITIKA EÚ

V roku 2025 SR privítala a podporovala aktívny prístup Európskej únie k otázkam bezpečnosti a obrany. Európska komisia v roku 2025 predložila sériu strategických dokumentov pre posilnenie obrannej pripravenosti: Bielu knihu európskej obrannej pripravenosti 2030, Plán ReArm Europe (vrátane nového nástroja SAFE, aktivácie únikovej doložky z Paktu stability a rastu, úpravy zamerania európskych fondov na podporu obrannej pripravenosti), Cestovnú mapu obrannej pripravenosti 2030, balík dokumentov pre vojenskú mobilitu a Cestovnú mapu pre transformáciu obranného priemyslu. Ich spoločným cieľom je podpora rozvoja kľúčových obranných spôsobilostí členských štátov, zvyšovania produktivity a konkurencieschopnosti európskeho obranného priemyslu, ako aj koordinácie civilnej a vojenskej pripravenosti na široké spektrum hrozieb voči EÚ a jej občanom.

SR uvítala vydanie Cestovnej mapy k obrannej pripravenosti 2030 v októbri 2025, ktorá stanovuje hlavné pracovné línie Únie na odstránení kritických nedostatkov v spôsobilostiach prostredníctvom koalícií pre spôsobilosti. SR je zapojená v koalíciách pre protivzdušnú obranu, muníciu a rakety, delostrelecké systémy, drony a protidronové systémy, vojenskú mobilitu, spôsobilosti pozemného boja a strategické prostriedky.

BEZPEČNÉ SLOVENSKO V NESTABILNOM SVETE

SR aj v roku 2025 naďalej aktívne prispievala k podpore rozvoja európskeho obranného priemyslu a obranných spôsobilostí aj účasťou vo výzvach Európskeho obranného fondu (EDF) a prostredníctvom zapojenia do legislatívneho procesu k Programu pre európsky obranný priemysel (EDIP), ktorý schválila Rada EÚ 8. decembra 2025.

Aj v roku 2025 sa Slovenská republika aktívne zapájala do medzinárodného krízového manažmentu Európskej únie účasťou v civilných a vojenských misiách a operáciách Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP). Pôsobila vo vojenskej operácii EUFOR ALTHEA v Bosne a Hercegovine, na operačnom veliteľstve námornej operácie EUNAVFOR MED IRINI v Stredozemnom mori, na operačnom veliteľstve námornej operácie EUNAVFOR ASPIDES v Červenom mori. Spomedzi civilných misií Európskej únie SR pôsobila v EUAM na Ukrajine, EULEX v Kosove, EUMM v Gruzínsku, EUMA v Arménsku, EUBAM Ukrajina/Moldavsko a EUCAP v Somálsku.

KONTROLA ZBROJENIA, ODZBROJENIA A NEŠÍRENIA ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENIA

Multilaterálny systém kontroly zbrojovania, odzbrojovania a nešírenia zbraní hromadného ničenia čelil aj v roku 2025 prehlbujúcej sa kríze, charakterizovanej rastúcou polarizáciou štátov a blokovaním rokovaní. Slovenská republika podporovala implementáciu Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT) vo všetkých troch pilieroch a presadzovala denuklearizáciu Kórejského polostrova, ako aj aktiváciu mechanizmu „snap-back“ voči Iránu. SR zároveň aktívne podporovala činnosť Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (MAAE), najmä pri riešení otázok jadrovej bezpečnosti na Ukrajine. Zvolenie veľvyslanca P. Buriana za predsedu Generálnej konferencie MAAE, ako aj jeho nominácia na post predsedu pracovnej skupiny pre zlepšenie pracovných metód Generálnej konferencie, posilnili postavenie SR v oblasti jadrovej bezpečnosti a mierového využívania jadrovej energie a podporili kandidatúru SR do Rady guvernérov MAAE na obdobie 2026 – 2028.

SR sa súčasne angažovala v presadzovaní dodržiavania noriem zákazu biologických a chemických zbraní a podporovala činnosť Organizácie pre zákaz chemických zbraní (OPCW), vrátane technickej asistencie pre Ukrajinu a organizovania výcvikových aktivít na Slovensku. Stretnutie ministra J. Blanára s generálnym riaditeľom OPCW F. Ariasom a následné zvolenie SR do Výkonnej rady OPCW na obdobie 2026 – 2028 potvrdili odbornú kredibilitu Slovenska v oblasti bezpečnosti a zákazu chemických zbraní.

PODPORA EFEKTÍVNEHO MULTILATERALIZMU

Organizácia spojených národov (OSN)

Rok 2025, v ktorom si medzinárodné spoločenstvo pripomenulo 80. výročie vzniku Organizácie Spojených národov, bol poznačený rastúcim globálnym napätím a oslabovaním medzinárodného poriadku založeného na pravidlách. Slovenská republika preto dôsledne presadzovala multilateralizmus, rešpektovanie medzinárodného práva a princípy Charty OSN ako základ riešenia globálnych výziev. Prezident SR P. Pellegrini aj minister zahraničných vecí a európskych záležitostí J. Blanár na pôde OSN zdôrazňovali význam dialógu, mierového riešenia sporov a kolektívnej spolupráce medzi štátmi. SR zároveň výrazne posilnila kampaň za získanie nestálego členstva v Bezpečnostnej rade OSN na obdobie 2028 – 2029, pričom svoju kandidatúru profilovala ako hlas podporujúci medzinárodné právo, stabilitu a konštruktívny multilateralizmus. Významným momentom osláv výročia bolo aj zasadnutie Rady bývalých predsedov Valného zhromaždenia OSN v Bratislave, ktoré prijalo Bratislavskú deklaráciu zdôrazňujúcu nevyhnutnosť multilaterálnej spolupráce pri riešení globálnych kríz.

BEZPEČNÉ SLOVENSKO V NESTABILNOM SVETE

Slovensko sa počas roka profilovalo ako aktívny a dôveryhodný multilaterálny partner. Minister J. Blanár vystúpil na 58. zasadnutí Rady OSN pre ľudské práva, kde potvrdil význam ľudskoprávnej agendy v zahraničnej politike SR, podporu mierového riešenia sporov a silný záväzok k multilateralizmu a zásadám Charty OSN; rokoval aj s vysokým komisárom OSN pre ľudské práva V. Türkom a generálnou riaditeľkou Úradovne OSN v Ženeve T. Valovayovou. Slovensko sa aktívne zapájalo aj do globálnej agendy rodovej rovnosti – generálna tajomníčka služobného úradu MZVEZ SR M. Vozáryová vystúpila na 69. zasadnutí Komisie OSN pre postavenie žien v New Yorku a následne viedla slovenskú delegáciu na konferencii RISE 2025 v Belehrade, kde zdôraznila úlohu žien v diplomacii a mierových procesoch.

SR zároveň prispievala k bezpečnosti a stabilite prostredníctvom mierových misí OSN UNFICYP a UNTSO a aktívne pôsobila v orgánoch systému OSN. Ukončila trojročné členstvo v ECOSOC, počas ktorého podporovala plnenie cieľov Agendy 2030 a koordináciu s partnermi v rámci OSN, EÚ a OECD. Členstvo vo Výkonnej rade UNESCO posilnilo jej vplyv v oblastiach vzdelávania, kultúry a vedy, pričom prezident SR ako prvá hlava štátu vystúpil na Generálnej konferencii UNESCO. Slovensko bolo zároveň zvolené do Výkonnej rady UN-Habitat a slovenský diplomat M. Jenča bol vymenovaný za osobitného predstaviteľa generálneho tajomníka OSN pre Kolumbiu, čo ďalej posilnilo medzinárodnú reputáciu krajiny a podporilo jej ambíciu stať sa členom Bezpečnostnej rady OSN.

Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)

Na pôde OBSE Slovenská republika podporovala modernizáciu organizácie s cieľom zachovať jej význam ako nástroja multilaterálnej diplomacie a aktívne sa angažovala v agende riadenia a reformy bezpečnostného sektora (SSG/R). Rok 2025 sa niesol v duchu 50. výročia podpisu Helsinského záverečného aktu KBSE/OBSE.

Agende organizácie dominovala pokračujúca ruská agresia voči Ukrajine, ktorá naďalej negatívne ovplyvňovala fungovanie organizácie vzhľadom na konsenzuálny princíp pri prijímaní jej rozhodnutí.

Slovensko sa zapojilo do hlavných rokovaní organizácie vrátane zasadnutia Ministerskej rady OBSE vo Viedni (4. – 5. decembra) za účasti ministra J. Blanára. Zástupcovia SR sa zúčastnili konferencie Helsinki +50 (30. júl – 1. augusta), organizovanej fínskym predsedníctvom, na ktorej účastníci potvrdili aktuálnosť helsinských princípov a diskutovali o úlohe OBSE v meniacom sa bezpečnostnom prostredí. SR bola aktívna aj v oblasti volebného pozorovania prostredníctvom misí OBSE/ODIHR, keď vyslala krátkodobých pozorovateľov na parlamentné voľby v Albánsku a Moldavsku. Významným momentom bol aj návrat Slovenska do riadiacich pozícií v rámci OBSE vymenovaním veľvyslanca M. Peška za vedúceho misie OBSE v Belehrade.

BEZPEČNÉ SLOVENSKO V NESTABILNOM SVETE

Rada Európy

V roku 2025 patrila medzi hlavné priority Rady Európy podpora Ukrajiny. Slovenská republika podporila iniciatívy zamerané na zabezpečenie spravodlivosti a zodpovednosti za agresiu, vrátane podpisu Dohody o vytvorení Osobitného tribunálu pre stíhanie zločinu agresie proti Ukrajine a prijatia Dohovoru o zriadení Medzinárodnej nárokovej komisie pre Ukrajinu na diplomatickej konferencii v Haagu. SR zároveň podporila ďalšie opatrenia pomoci Ukrajine, vrátane vymenovania osobitnej vyslankyne generálneho tajomníka Rady Európy pre ukrajinské deti.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR zabezpečovalo medzirezortnú koordináciu implementácie dohovorov Rady Európy a dialóg so zástupcami národnostných menšín a relevantnými partnermi pri príprave implementačných správ. V roku 2025 sa v SR uskutočnila 6. monitorovacia návšteva Výboru expertov Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov, 7. monitorovacia návšteva Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii Rady Európy (ECRI) v SR a 6. monitorovacia návšteva Poradného výboru k Rámcovému dohovoru na ochranu národnostných menšín. Výstupom návštev boli hodnotiace správy s odporúčaniami pre ďalšie zlepšovanie verejných politík a legislatívy.

Vzťahy SR s Radou Európy posilnila aj historicky prvá návšteva generálneho tajomníka Kongresu miestnych a regionálnych samospráv M. Moriho na Slovensku pri príležitosti 35. výročia Združenia miest a obcí Slovenska. Významným úspechom bolo zároveň zvolenie slovenskej diplomatky O. Algayerovej za podpredsedníčku Riadiacej rady Rozvojovej banky Rady Európy na obdobie 2025 – 2027.

EURÓPSKA POLITIKA

Európska únia predstavuje pre Slovenskú republiku kľúčový a nenahraditeľný životný priestor. V roku 2025 agenda Európskej únie tvorila prirodzený rámec a nosnú tému zahraničnej politiky SR, pričom sa kládol dôraz na reformy, ekonomickú stabilitu a strategickú odolnosť, bezpečnosť a obranu, zabezpečenie obchodu so strategickými komoditami, či nový pohľad na implementáciu klimatickej agendy. Slovensko privítalo aktívny prístup novej Európskej komisie k otázkam obrany a bezpečnosti s cieľom posilniť európsku prípravu na krízové situácie vrátane vojenského ohrozenia.

Slovenská republika pôsobila na pôde európskych inštitúcií konštruktívne a aktívne, presadzovala suverénne pozície v prospech občanov a obhajovala svoje záujmy v rámci jednotlivých politík EÚ aj vo vzťahu k jej vonkajším partnerom. Politickými prioritami bolo najmä posilnenie konkurencieschopnosti, zníženie cien energií a podpora strategického priemyslu. SR presadzovala, aby zelená transformácia a dekarbonizácia prebiehali realistickým a vyváženým spôsobom s dôrazom na sociálnu spravodlivosť, konkurencieschopnosť priemyslu a posilnenie odolnosti Únie. Zároveň kládla dôraz na podporu iniciatív v oblasti rozvoja obranných spôsobilostí EÚ, zvyšovania produktivity a výrobných kapacít európskeho obranného priemyslu a koordináciu civilnej a vojenskej pripravenosti na široké spektrum hrozieb. Slovensko sa aktívne zapája do úsilia obnoviť obranný priemysel EÚ a prostredníctvom programu Národnej bezpečnostnej akcie pre Európu (SAFE) participovalo na deviatich projektoch.

V januári 2025 Európska komisia predstavila Kompas konkurencieschopnosti vychádzajúci z Draghiho správy o budúcnosti európskej konkurencieschopnosti, ktorého cieľom je obnoviť hospodársky rast prostredníctvom podpory inovácií, prepojenia cieľov dekarbonizácie s konkurencieschopnosťou a znižovania strategických závislostí. Na tieto ciele nadväzovala Dohoda o čistom priemysle a Akčný plán pre cenovo dostupnú energiu reagujúci na vysoké ceny energií.

V súlade s Programovým vyhlásením vlády SR na rokoch 2028 – 2034 Slovensko kládlo hlavný dôraz na zabezpečenie dostatočných zdrojov pre politiku súdržnosti a spoločnú poľnohospodársku politiku ako základných pilierov konvergencie, sebestačnosti a konkurencieschopnosti Únie. Rešpektuje pritom aj požiadavky na investície do oblastí akými sú bezpečnostné riziká, narušenie globálnych obchodných väzieb, energetická transformácia, či migrácia. Vláda SR schválila rámcovú pozíciu definujúcu hlavné priority Slovenska pre rokovania o budúcom rozpočte EÚ. SR zároveň pripravila úpravu Programu Slovensko 2021 – 2027 s cieľom využiť nové priority a flexibility politiky súdržnosti EÚ vrátane podpory regiónov susediacich s Ruskom, Bieloruskom a Ukrajinou.

Jedným z najvýznamnejších legislatívnych aktov bolo nariadenie REPowerEU o postupnom ukončení dovozu ruského plynu a príprave ukončenia dovozu ruskej ropy do roku 2027. SR hlasovala proti návrhu vzhľadom na jeho negatívne hospodárske a finančné dopady a možné zvýšené riziko na bezpečnosť dodávok energií. Zároveň poukázala na výhrady k právnemu základu a súladu nariadenia so zásadami proporcionality a energetickej solidarity.

Automobilový priemysel, ktorý predstavuje približne 10 % HDP SR, zostáva strategickým sektorom slovenského hospodárstva. SR pozitívne hodnotí akčný plán Európskej komisie pre európsky automobilový priemysel, najmä jeho dôraz na globálnu konkurencieschopnosť, inovácie a technologický rozvoj. V rámci nadchádzajúcich rokovaní o nadväzujúcej legislatíve obsiahnutej predovšetkým v Automobilovom balíku bude pre SR kľúčové pragmaticky zhodnotiť aktuálny stav celého sektora, dosiahnutý pokrok pri rozvoji alternatívnych pohonov a prislúchajúcej infraštruktúry a zohľadniť zásadné požiadavky priemyslu spolu s potrebami spotrebiteľov. SR bude pritom presadzovať také opatrenia, ktoré nebudú diskriminovať žiadne technológie a posilnia konkurencieschopnosť lokálnych výrobcov a dodávateľských reťazcov.

EURÓPSKA POLITIKA

Proces rozširovania EÚ SR dlhodobo vníma ako nevyhnutný predpoklad na udržanie mieru, stability, bezpečnosti a prosperity Európy a privítala oživenie dynamiky rozširovacej politiky v roku 2025, pričom sa zasadzuje, aby tento proces bol zbavený nadmernej administratívnej záťaže. SR vystupuje ako zástanca vyváženého prístupu voči východným partnerom aj krajinám západného Balkánu, založeného na prísnej, ale férovej kondicionalite a princípe vlastných zásluh. Nesúhlasí s uplatňovaním skratiek, preferenčného prístupu ani so zavádzaním dodatočných kritérií počas prístupového procesu. Podporuje koncept graduálnej integrácie a aktívne pôsobí v neformálnom zoskupení „Priatelia západného Balkánu“.

V diskusiách o vnútorných reformách Únie ako prípravy na budúce rozširovanie SR konzistentne komunikovala, že nepodporí také zmeny rozhodovacích procesov, ktoré by obmedzili prípady hlasovania na základe jednomyseľnosti (tzv. právo veta), najmä v oblasti Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. SR zároveň podporovala iniciatívy Európskej komisie smerujúce k zjednodušovaniu právnych predpisov, zlepšeniu ich vykonávania a znižovaniu administratívnej záťaže.

Osobitná pozornosť bola venovaná hodnoteniu stavu právneho štátu, pričom dialóg o plnení odporúčaní Európskej komisie priebežne pokračoval. SR tlmočila svoje výhrady k správe a naďalej považuje za potrebnú úpravu metodológie hodnotení.

SR podporovala iniciatívy smerujúce k odstraňovaniu neopodstatnených bariér na jednotnom trhu, podpore malých a stredných podnikov a digitalizácii podnikateľského prostredia.

V oblasti klimatickej politiky SR podporuje cieľ dosiahnutia uhlíkovej neutrality EÚ do roku 2050, pričom presadzuje postupné a efektívne riešenia transformácie. Návrh záväzného klimatického cieľa EÚ na rok 2040 SR nepodporila s poukázaním na jeho vysokú ambicióznosť a špecifiká regiónu strednej a východnej Európy s vysokým podielom ťažko dekarbonizovateľného priemyslu.

Spolu s partnerskými krajinami presadzovala úpravy spôsobu dosahovania klimatických cieľov a otvorila diskusiu o zásadnej revízii systému ETS a stabilizácii cien emisných kvót v systéme ETS2.

Situáciu v oblasti nelegálnej migrácie možno v roku 2025 hodnotiť ako stabilizovanú, pričom západobalkánska trasa zaznamenala výrazný pokles nelegálnych prekročení hraníc. SR v uplynulom roku podporila opatrenia EÚ na vytvorenie spoločného systému návratovej politiky, zrýchlenie azylových konaní a uplatňovanie konceptu bezpečných tretích krajín vrátane mechanizmu ich definovania. Opakovane vznášala výhrady k hodnoteniu miery migračného tlaku v SR zo strany Európskej komisie v kontexte implementácie Paktu o migrácii a azyle, ktoré nezohľadnilo solidaritu SR voči takmer 200 tisíc odídencom z Ukrajiny.

PROSPERITA A SOLIDARITA

EKONOMICKÁ DIPLOMACIA

Jednou z priorit rezortu vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády SR na obdobie rokov 2023 – 2027 je posilnenie ekonomickej dimenzie zahraničnej politiky. V roku 2025 pokračovala reforma ekonomickej diplomacie prostredníctvom navyšovania počtu ekonomických diplomatov a zriaďovania nových zastupiteľských úradov s cieľom podpory slovenských záujmov na zahraničných trhoch a priťahovania zahraničných investícií. Z plánovaných 43 miest pre samostatných ekonomických diplomatov bolo obsadených 37.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v roku 2025 zorganizovalo 12 podnikateľských misií do 13 krajín Ázie, Afriky a Európy, ktoré sa uskutočnili pri príležitosti zahraničných ciest vrcholných predstaviteľov SR a MZVEZ SR. Ich cieľom bolo podporiť slovenské firmy pri prenikaní na zahraničné trhy a identifikovaní nových obchodných príležitostí. Na misiách sa zúčastnilo 216 slovenských spoločností, ktoré absolvovali viac ako 1 200 bilaterálnych obchodných rokovaní.

Kľúčovou platformou ekonomickej diplomacie zostáva Exportné fórum, ktorého cieľom je vytvárať priestor pre dialóg medzi podnikateľským sektorom a štátnymi inštitúciami podporujúcimi export a zároveň podnecovať odbornú diskusiu o aktuálnych sektorových témach. Exportné fórum 2025, bolo po druhýkrát organizované MZVEZ SR v spolupráci s Radou slovenských exportérov. Podujatia sa zúčastnilo viac ako 300 účastníkov, z toho 160 podnikateľských subjektov. Počas fóra sa uskutočnilo takmer 740 konzultácií (G2B) medzi domácimi podnikateľmi a 60 diplomatmi poverenými agendou ekonomickej diplomacie.

Na Exportné fórum nadväzovala porada ekonomických diplomatov, ktorej sa zúčastnilo 60 diplomatov zo zastupiteľských úradov SR. Rokovania boli zamerané na koordináciu výkonu ekonomickej diplomacie v podmienkach MZVEZ SR, podporu podnikateľských aktivít, projekty ekonomickej diplomacie a rozvoj bilaterálnej obchodnej spolupráce. Súčasťou programu bola aj prezentácia inovačného potenciálu firiem Banskobystrického kraja.

V roku 2025 MZVEZ SR pokračovalo v podpore medzinárodnej spolupráce v oblasti inovácií prostredníctvom ekonomickej diplomacie a prezentácie slovenských technológií zahraničným veľvyslancom akreditovaným v SR v rámci Inovačných dní. Počas piatich Inovačných dní bolo predstavených 11 firiem a dve profesijné združenia.

S cieľom podporiť trvalo udržateľný hospodársky rast a internacionalizáciu slovenských spoločností realizovalo MZVEZ SR aj podujatia „Z regiónov do sveta“. V marci 2025 bola v kaštieli Belá zahraničným veľvyslancom prezentovaná produkcia vín z juhoslovenskej vinohradníckej oblasti spolu s architektonickým a turistickým potenciálom regiónu. Druhé podujatie sa uskutočnilo v novembri 2025 v Mincovni Kremnica a v Banskej Štiavnici, kde bol predstavený potenciál spolupráce v oblasti mincovníctva, vodného manažmentu, cestovného ruchu a regionálnej produkcie.

Proexportná podpora perspektívnych odvetví pokračovala aj prostredníctvom formátu Firemných dní. V roku 2025 bolo zrealizovaných osem podujatí zameraných na vesmírny priemysel, inovácie, stavebníctvo, potravinárstvo, zelené technológie, energetiku a umelú inteligenciu. Počas nich bolo predstavených 28 slovenských podnikateľských subjektov.

MZVEZ SR zároveň zabezpečilo národný stánok SR na medzinárodnej výstave a konferencii ReBuild Ukraine 2025, ktorá sa konala 13. – 14. novembra vo Varšave. Podujatie predstavuje významnú platformu pre investičné projekty zamerané na obnovu Ukrajiny a nadväzovanie podnikateľských partnerstiev prostredníctvom B2B a B2G rokovaní. Slovenský stánok slúžil ako reprezentatívna platforma pre slovenské firmy; zúčastnilo sa ho 8 spoločností z oblasti energetiky a stavebníctva, ktoré patria medzi kľúčové sektory povojnovej obnovy.

PROSPERITA A SOLIDARITA

Hlavným finančným nástrojom MZVEZ SR v oblasti ekonomickej diplomacie zostáva Projektová schéma na podporu ekonomickej diplomacie (PED). V roku 2025 bolo prostredníctvom tejto schémy realizovaných 42 projektov v celkovej hodnote 308 199 EUR.

Na základe memoranda o spolupráci so Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou poskytlo MZVEZ SR regionálnym komorám SOPK finančný príspevok na 4 projekty v celkovej výške 61 571 EUR.

Prostredníctvom týchto aktivít ministerstvo podporovalo činnosť slovenských podnikateľských subjektov v zahraničí a presadzovalo obchodno-ekonomické záujmy Slovenskej republiky na všetkých kontinentoch.

V oblasti ekonomickej diplomacie bol rok 2025 prelomový najmä pre posilnenie slovensko-latinskoamerických vzťahov. Slovensko sa prvýkrát aktívne prezentovalo formou národného stánku na dvoch kľúčových obranných veľtrhoch v Brazílii a Kolumbii, kde svoje produkty a technológie predstavili popredné spoločnosti slovenského obranného priemyslu. Tieto aktivity boli sprevádzané bilaterálnymi rokovaniami rezortov obrany, čo nielen zvýšilo atraktivitu Slovenska v regióne s rastúcimi bezpečnostnými potrebami, ale vytvorilo aj konkrétne predpoklady pre dlhodobé exportné partnerstvá mimo európskeho priestoru.

Slovenská republika v roku 2025 pokračovala v aktívnej spolupráci s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), pričom osobitnú pozornosť venovala podpore rekonštrukcie a obnovy Ukrajiny.

SR podporovala implementáciu Národného programu OECD pre Ukrajinu prostredníctvom Styčného úradu OECD pri Zastupiteľskom úrade SR v Kyjeve, ktorého mandát trvá do leta 2027. Postavenie SR v rámci OECD potvrdilo aj menovanie slovenského kariérneho diplomata veľvyslanca F. Ružičku do funkcie zástupcu generálneho tajomníka OECD. V priebehu roka pokračovala príprava nového Ekonomického prehľadu OECD pre SR, ktorý obsahuje hodnotenie hospodárskeho vývoja a odporúčania pre štrukturálne reformy; jeho zverejnenie sa očakáva začiatkom roka 2026.

SR zároveň prehlbovala spoluprácu s OECD pri implementácii cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030 vrátane zavádzania princípu koherencie politik pre udržateľný rozvoj (Policy Coherence for Sustainable Development). V roku 2025 sa uskutočnilo druhé hodnotenie systému rozvojovej spolupráce SR Výborom OECD pre rozvojovú spoluprácu. Slovensko hostilo zasadnutie Riadiacej rady Programu OECD pre agrárnu vedu a obhájilo predsednícku pozíciu aj na rok 2026.

ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCA A HUMANITÁRNA POMOC

MZVEZ SR v spolupráci s ostatnými členmi Koordinačného výboru SR pre rozvojovú spoluprácu spustilo implementáciu Strednodobej stratégie rozvojovej spolupráce SR na roky 2025 – 2030, ktorú schválila vláda SR 15. januára 2025. Ide o strategický dokument stanovujúci ciele a princípy rozvojovej spolupráce SR, sektorové a teritoriálne priority, ako aj rámcové parametre systému, programov a nástrojov. Strategické úlohy vyplývajúce zo Strednodobej stratégie boli následne rozpracované do Akčného plánu s konkrétnymi opatreniami. Tieto strategické dokumenty vytýčili cestu, ktorou sa bude uberať slovenská rozvojová spolupráca v najbližších rokoch.

MZVEZ SR sa v priebehu roka 2025 aktívne podieľalo na príprave a realizácii komplexného hodnotenia systému a politik rozvojovej spolupráce SR zo strany Výboru OECD pre rozvojovú spoluprácu (DAC), tzv. peer review. Výsledkom je komplexná správa OECD obsahujúca 10 konkrétnych odporúčaní adresovaných SR, ktoré napomôžu pri zlepšovaní efektívnosti a kvality rozvojovej spolupráce SR. Správa vyzdvihla legislatívny a politický rámec rozvojovej spolupráce SR, dôveryhodnosť v humanitárnej oblasti či zapájanie sa do rozvojových nástrojov EÚ. V rámci odporúčaní bola zdôraznená napr. potreba zvýšiť súlad aktivít jednotlivých aktérov, zlepšiť koordináciu, zrýchliť reakciu na humanitárne krízy či zvýšiť predvídateľnosť a udržateľnosť financovania.

PROSPERITA A SOLIDARITA

Slovensko aktívne pokračovalo v realizácii aktivít rozvojovej spolupráce a poskytovaní humanitárnej pomoci. Aktivitám naďalej dominovala téma pokračujúceho vojenského konfliktu na Ukrajine a poskytovanie pomoci vojnou zasiahnutému obyvateľstvu. Aktivity MZVEZ SR na pomoc Ukrajine smerovali najmä do oblasti zdravotnej starostlivosti a energetickej bezpečnosti. Prostredníctvom dotácií SAMRS boli podporené 2 humanitárne projekty v celkovej výške 400 000 EUR zamerané na poskytovanie základnej zdravotnej a psychosociálnej starostlivosti v odľahlých a zraniteľných komunitách, distribúciu zdravotníckeho materiálu, vybavenia a liekov, ako aj podporu zdravotníckych zariadení. Tak ako v roku 2024, aj v roku 2025 bol Veľvyslanectvu Ukrajiny v SR poskytnutý finančný príspevok vo výške 500 000 EUR na nákup generátorov, transformátorov a komponentov energetickej infraštruktúry. SR sa v roku 2025 stala súčasťou medzinárodnej koalície na výstavbu krytov civilnej ochrany, v súvislosti s čím poskytla finančný príspevok 300 000 EUR na rekonštrukciu podzemných priestorov vzdelávacích zariadení v Sumskej a Černihivskej oblasti slúžiacich ako ochranný kryt. Prostredníctvom mikrograntov bolo podporené liečenie a rehabilitácia detských pacientov; zlepšenie podmienok pre vzdelávanie a ubytovanie v internátnej škole pre žiakov s mentálnym postihnutím; prístup k pitnej vode a inštalácia solárnych lavičiek.

Slovensko sa aj v roku 2025 aktívne podieľalo na riešení príčin a dôsledkov migračnej krízy, ktorá sa globálne prehlbuje nielen vplyvom vojny na Ukrajine, ale aj eskaláciou konfliktu na Blízkom východe medzi Izraelom a Hamasom. Formou dotácií bola podporená realizácia 3 humanitárnych projektov v regióne Blízkeho a Stredného východu, a to v Iraku a Libanone v celkovej hodnote 749 999,43 EUR. Projekty boli zamerané na zabezpečenie prístupu k vode, zdravotnej starostlivosti pre utečencov a vnútorných presídlencov a rekonštrukciu škôl.

V reakcii na krízy spôsobené vojenskými konfliktami a prírodnými katastrofami poskytla SR materiálnu humanitárnu pomoc na Ukrajinu, do Egypta, Bosny a Hercegoviny, Libanonu, Pásmu Gazy, na Kubu a Jamajku. Významnou súčasťou tejto pomoci boli 3 zásielky do Pásmu Gazy v celkovej hodnote 112 184,97 EUR, obsahujúce deky, hygienické balíčky, lieky, autolekárníčky, sušené mlieko, tabletky na dezinfekciu vody a trvanlivé potraviny. Materiálna pomoc bola doplnená finančnou podporou a medicínskymi evakuáciami pacientov z Gazy prostredníctvom slovenského záchranného modulu EURACARE – Flight & Shelter Ministerstva vnútra SR, ktorý bol v roku 2025 nasadený šesťkrát v koordinácii s DG ECHO, WHO a partnerskými krajinami. Vďaka angažovaniu Slovenskej republiky bolo do viacerých európskych krajín prepravených 43 ťažko chorých detských pacientov spolu s ich rodinami, kde im bola zabezpečená odborná liečba. Rezort zahraničných vecí SR sa v roku 2025 aktívne angažoval aj v pomoci pri asistovanom príchode 9 palestínskych študentov na Slovensko, ktorí získali štipendiá vlády SR na štúdium na Slovensku.

Slovensko aktívne spolupracovalo aj s programovými krajinami (Keňa, Moldavsko, Gruzínsko) definovanými Strednodobou stratégiou rozvojovej spolupráce SR na roky 2025 – 2030. V roku 2025 pokračovala v Keni aj v Moldavsku implementácia 2 projektov strategického partnerstva, každého s dotáciou 1 milión EUR na obdobie 5 rokov. V Keni je cieľom projektu digitalizácia základných a stredných škôl v kraji Machakos a zvýšenie digitálnych zručností učiteľov v tomto regióne. V Moldavsku je cieľom projektu podpora environmentálne udržateľného poľnohospodárstva a výroby potravín, ktoré vytvárajú pracovné miesta, zvyšujú energetickú a potravinovú sebestačnosť. Okrem strategických projektov bolo podporených dotáciou SAMRS aj 5 projektov v oblasti životného prostredia a zmeny klímy v rámci programu GREEN v celkovej hodnote 1 193 070 EUR. Cieľom projektov je zvyšovanie odolnosti komunit na zmeny klímy, zavádzanie postupov udržateľného poľnohospodárstva či podpora malých farmárov.

PROSPERITA A SOLIDARITA

Veľmi dôležitou súčasťou rozvojovej spolupráce v roku 2025 bolo aj zapájanie podnikateľského sektora do rozvojovej spolupráce. V roku 2025 bola vyhlásená výzva na podporu podnikateľských partnerstiev v celkovej výške 1 800 000 EUR. Potešujúcim faktom je, že počet žiadateľov naďalej každoročne stúpa, čo hodnotíme ako prejav zvyšujúceho sa záujmu súkromného sektora o zapojenie do projektov rozvojovej spolupráce. V roku 2025 sa v rámci tejto výzvy podarilo podporiť 10 projektových žiadostí v celkovej hodnote 1 737 460 EUR, ktoré sa budú realizovať v Srbsku, Indonézii, Etiópii, Iraku, Indii, Uzbekistane, Juhoafrickej republike, Keni a Ukrajine.

V roku 2025 sa podarilo sfunkčniť ďalší nástroj rozvojovej spolupráce, ktorým je zadanie zákazky na dodanie tovaru, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služieb, vychádzajúcich z rozvojových potrieb partnerských krajín. V rámci vyhlásených obstarávaní boli realizované 3 zákazky v Ukrajine a jedna v Moldavsku v celkovej hodnote 532 365 EUR.

Ďalším významným krokom v roku 2025 bola realizácia pilotného projektu zvýhodneného vývozného úveru. EXIMBANKA SR v úzkej koordinácii s MZVEZ SR a Ministerstvom financií SR podpísala poisťnú zmluvu s UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia. Tento pilotný projekt sa týka poistenia dlhodobého zvýhodneného vývozného úveru vo výške 8 195 617,08 EUR, ktorý banka poskytla Výboru pre cesty pod Ministerstvom dopravy Uzbekistanu. Financovaný kontrakt zahŕňa dodávku a inštaláciu dynamických váhových systémov na monitorovanie dopravy.

V rámci nástroja Sharing Slovak Expertise sa zrealizovali štyri projekty poskytnutia slovenských odborných vedomostí a skúseností, konkrétne s Egyptom na tému ochrany ľudských práv so zameraním na práva žien, ich ochranu pred násilím a posilnenie postavenia v spoločnosti; s Gruzínskom v oblasti komunitného lesníctva a v oblasti vodného hospodárstva, bezpečnosti priehrad a hydrometeorologického monitoringu; a s Rwandou v otázkach kybernetickej bezpečnosti a ochrany utajovaných skutočností.

Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS), ktorá v roku 2020 získala oprávnenie spravovať zdroje EÚ v rozvojových projektoch, v roku 2025 ďalej rozširovala svoje aktivity implementáciou projektov v Južnej Afrike a Keni v rámci iniciatívy Team Europe IYBA-SEED zameranej na podporu podnikateľských ekosystémov a tvorbu dôstojných pracovných miest pre ženy a mládež. SAMRS zároveň realizuje projekt delegovanej spolupráce v Srbsku spolu so španielskou agentúrou FIAP a talianskou agentúrou AICS, zameraný na integráciu srbského trhu do vnútorného trhu EÚ, pričom obdobný projekt v Gruzínsku bol pozastavený z dôvodu politickej situácie. V roku 2025 získali EXIMBANKA SR a SAMRS podporu z Investičného rámca EÚ pre Ukrajinu (UIF) na projekt kombinovaného financovania v hodnote 101 miliónov EUR na modernizáciu ukrajinskej energetickej infraštruktúry a posilnenie integrácie do európskeho energetického trhu. SAMRS zároveň získala podporu aj na realizáciu dvoch projektov technickej pomoci v Moldavsku zameraných na manažment verejných financií a integráciu do jednotného trhu EÚ.

PREZENTÁCIA A KOMUNIKÁCIA

Rok 2025 bol ďalším, v ktorom Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a jeho zastupiteľské úrady v zahraničí realizovali, v súlade s rezortnou koncepciou prezentácie slovenského umenia a kultúry v zahraničí na roky 2025 – 2028, množstvo podujatí v oblasti kultúrnej a verejnej diplomacie. Ich hlavným cieľom bolo ďalej zviditeľňovať a pozitívne prezentovať Slovenskú republiku a napomáhať presadzovať jej záujmy. Kultúrne projekty a aktivity zamerané na širokú cieľovú skupinu, od odbornej po laickú, pokrývali všetky oblasti umenia – výtvarné, hudobné, tanečné, divadelné, filmové, literárne a iné. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch sa hlavná činnosť a aktivity rezortu sústredili na realizáciu konceptu väčších monotematických vlajkových projektov a multižánrových Dní slovenskej kultúry vo vybraných krajinách, ktoré dopĺňali projekty menšieho formátu realizované po celom svete.

Do realizácie monotematických vlajkových projektov sa v roku 2025 zapojili veľvyslanectvá SR vo Vatikáne a v Spojenom kráľovstve, ktoré prezentovali slovenské hudobné umenie v prestížnych medzinárodných kontextoch. Počas Národnej púte Slovákov do Ríma a Vatikánu zaznela za účasti prezidenta SR P. Pellegriniho a členov vlády SR slovenská sakrálna hudba v podaní Bratislavského chlapčenského zboru v jedinečných priestoroch Baziliky sv. Praxedy a Baziliky sv. Petra. V londýnskom kostole St. Mary Abbots interpretovali slovenskí operní umelci Martina Masaryková a Filip Tůma s klavírnym sprievodom Rastislava Pechanca tradičné slovenské koledy a svetoznáme vianočné diela.

Žánrovo rôznorodé Dni slovenskej kultúry realizovali úrady v siedmich krajinách troch kontinentov – Grécku, Írsku, Rakúsku, Španielsku, Indii, Vietname a USA. Programy zahŕňali koncerty, výstavy výtvarného umenia a fotografie, filmové projekcie, prezentácie literatúry, folklóru, tradičných remesiel a gastronómie. Podujatia prispeli k zvýšeniu viditeľnosti slovenskej kultúry, posilneniu kultúrnej diplomacie a prezentácii Slovenska širokej zahraničnej verejnosti i krajským komunitám.

V aktívnej a širokej prezentačnej činnosti pokračovali aj slovenské inštitúty, základné inštitucionálne prvky prezentácie slovenského umenia a kultúry v zahraničí. Ich kultúrne projekty a aktivity pokrývali všetky oblasti umenia. Medzi najvýznamnejšie z nich v roku 2025 patrili napr. výstava prác etablovaných figuralistov strednej generácie v Berlíne, prezentácia slovenskej literatúry na 30. medzinárodnom knižnom festivale v Budapešti alebo slávnostný vianočný operný koncert v Paríži. V Ríme sa uskutočnilo folklórne hudobno-tanečné vystúpenie a na hlavnom námestí poľského Krakova sa Slovensko prezentovalo veľkým multižánrovým projektom. V Prahe sa v rámci Mesiaca česko-slovenskej kultúrnej vzájomnosti konal koncert slovenského filharmonického orchestra.

Do realizácie kultúrnej diplomacie sa aktívne zapájali aj ostatné zastupiteľské úrady Slovenskej republiky, ktoré sa výrazne podieľali na zviditeľňovaní a pozitívnej prezentácii Slovenska vo všetkých kútoch sveta. Najviac podujatí sa uskutočnilo v teritoriálne najbližších európskych krajinách, kde sa Slovensko v hudobnej oblasti prezentovalo koncertmi a vystúpeniami v Aténach, Bruseli, Madride, Rige, Štokholme, Tirane, chorvátskej Pule a v ďalších mestách. Vo výtvarnej oblasti zaujali výstavy v ženevskom centre CERN, v Aténach, Bukurešti, Tbilisi, Tirane a čiernohorskom Cetinje. Výstavy slovenských fotografov sa uskutočnili v Bruseli, Minsku, Podgorici a Talline. V oblasti literatúry sa rezort diplomacie podieľal na prezentácii slovenskej poézie a prózy v Minsku a v Sofii.

Prezentačné aktivity rezortu diplomacie sa konali aj vo vzdialenejších kútoch sveta. Na americkom kontinente medzi najvýraznejšie patrili podujatia v USA, kde okrem spomenutých Dní slovenskej kultúry sa realizovali aj ďalšie významné podujatia ako napr. 4. ročník Slovaks in Concert v prestížnom Lincoln Center v New Yorku, prezentácia divadelného predstavenia a výstavy výtvarného umenia v New Yorku, ako aj džezový koncert vo Washingtone. Prezentácie slovenského výtvarného umenia a tematicky zamerané výstavy sa uskutočnili aj v Havane, Mexiku a Brazílii.

PREZENTÁCIA A KOMUNIKÁCIA

Aktivity na ázijskom kontinente boli zamerané najmä na vizuálne umenie. V ich rámci sa konali výstavy umeleckých diel v čínskych mestách Suzhou a Hefeji, v Taškente a Teheráne a prezentácie ilustrácií v čínskom Lijiangu a kórejskom Suwone. Slovenský folklór vo forme fotografickej výstavy zaujal publikum v Soule a vo forme vystúpenia ľudového súboru v Biškeku. Na africkom kontinente upútala pozornosť prezentácia folklórneho projektu v Káhire, séria klarinetových koncertov v Pretórii a Johannesburgu a k zviditeľneniu Slovenska a k prehĺbeniu slovensko-kenských vzťahov opätovne prispel projekt v Nairobi, ktorý spojil slovenských street art umelcov s kenskými.

Významnou súčasťou kultúrnej prezentácie Slovenska v zahraničí bola slovenská kinematografia. V roku 2025 sa uskutočnil rekordný počet premietaní slovenskej hranej, animovanej, ako aj dokumentárnej produkcie, a to formou priamych prezentácií alebo účasťou na medzinárodných festivaloch. V rámci multilaterálnych aktivít sa rezort diplomacie opätovne, spolu s Českou republikou, Rakúskom a predsedajúcim Maďarskom, zapojil do ďalšieho spoločného projektu Stredoeurópskej kultúrnej platformy – výstavy módnej tvorby a dizajnu so zameraním na udržateľnosť, realizovanej v Baku pod kuratelou Katedry textilu VŠVU.

V rámci pôsobenia Slovenskej republiky v UNESCO sa v roku 2025 kládol dôraz na posilňovanie medzinárodného vplyvu SR v oblastiach vzdelávania, nových technológií, kultúry a vedy, a to aj prostredníctvom aktívneho členstva vo Výkonnej rade UNESCO. Prezident SR P. Pellegrini sa stal historicky prvou hlavou štátu, ktorá vystúpila na Generálnej konferencii UNESCO, pričom Slovenská komisia pre UNESCO patrila medzi najaktívnejšie na svete. Súčasne sa SR zameriavala na popularizáciu a ochranu národného kultúrneho dedičstva prostredníctvom aktivít verejnej diplomacie, pričom pozitívny ohlas zaznamenali prezentácie slovenských prvkov a lokalít zapísaných v zoznamoch UNESCO. Kľúčovým projektom bol festival „UNESCO na Slovensku“ v Detve, ktorý odbornej aj širokej verejnosti predstavil všetky národné designácie UNESCO.

Významným úspechom slovenskej diplomacie bolo aj presadenie možnosti, aby sa 6 slovenských lokalít UNESCO historicky po prvýkrát uchádzalo o podporu z nového programového obdobia finančného mechanizmu EHP/Nórska, čím sa posilnila ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva v súlade s programovými prioritami vlády SR.

Verejná diplomacia SR zohrávala v roku 2025 významnú úlohu pri posilňovaní historickej pamäti, národnej identity a medzinárodného ukotvenia Slovenska, pričom nadviazala na predchádzajúce aktivity a ďalej ich rozvinula v súlade so zahraničnopolitickými prioritami SR. Kľúčovým prvkom bolo systematické pripomínanie významných výročí a štátnych sviatkov ako platformy na komunikáciu hodnôt modernej slovenskej štátnosti. Osobitná pozornosť bola venovaná 80. výročiu ukončenia druhej svetovej vojny, cyrilometodským oslavám a výročiu Slovenského národného povstania, ktoré zdôraznili záväzok Slovenska k mieru, slobode, demokratickým hodnotám a medzinárodnej spolupráci.

Významné miesto patrilo aj aktivitám k 80. výročiu založenia Organizácie Spojených národov, ktoré poukázali na aktívne pôsobenie SR v multilaterálnom prostredí. Pripomínanie osobností slovenských a svetových dejín, ako Ján Papánek či Michal Strenk, spolu s podujatiami Konferencia Štefánik a diplomacia a diskusným sympóziom Fórum Topolčianky, prispelo k posilňovaniu povedomia o slovenskom historickom a diplomatickom dedičstve a odkaze Milana Rastislava Štefánika.

Športová diplomacia sa v roku 2025 etablovala ako integrálna súčasť verejnej diplomacie. Pri príprave na olympijské a paralympijské hry MZVEZ SR rozpracovalo športovo-diplomatické aktivity, zamerané na prepojenie domácej a zahraničnej verejnosti a zvýšenie medzinárodnej viditeľnosti Slovenska. V záujme rozvoja neformálnych kontaktov s diplomatickým zborom v SR realizovalo MZVEZ SR podujatie Let's Golf.

SLUŽBA OBČANOM

KONZULÁRNA AGENDA A KRÍZOVÝ MANAŽMENT

V nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády SR poskytovalo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v roku 2025 profesionálnu a účinnú konzulárnu ochranu občanom SR v núdzi alebo krízovej situácii v zahraničí a zároveň vykonávalo agendu víz, pobytov, ako aj legalizačnú, matričnú a dokladovú agendu, ktoré tvorili významnú časť činnosti zastupiteľských úradov a prispievali k podpore príchodu pracovnej sily, zahraničných študentov a výskumníkov do národného hospodárstva. V roku 2025 boli úspešne riešené viaceré náročné prípady ochrany občanov, vrátane vypátrania nezvestného maloletého v USA, ochrany procesných práv zadržaných osôb, medicínsky náročnej repatriácie z Dominikánskej republiky a senzitívneho návratu maloletého občana z Kolumbie do starostlivosti matky.

Zhoršená situácia v niektorých regiónoch sveta a atraktivita členstva SR v EÚ a Schengene zároveň výrazne zvýšili tlak na štátnoobčiansku agendu, ktorá na viacerých úradoch predstavovala až 90 % konzulárnej činnosti. Rastúci záujem krajanov o občianstvo pretrváva od roku 2022. V rámci posilňovania konzulárnej siete boli schválené nové honorárne konzuláty v Chicagu a Montreale s plánovaným otvorením začiatkom roka 2026. Na zvýšenie kapacít vo vízovej oblasti rezort uzatvoril nové zmluvy s poskytovateľmi služieb pri zbere žiadostí o víza, rozšíril sieť vízových centier a zlepšil možnosti výberu miesta podania žiadosti. Zároveň pokračovali prípravy na vytvorenie nového organizačného útvaru MZVEZ SR, ktorý má v budúcnosti prevziať rozhodovaciu právomoc vo vízovej agende s cieľom zvýšiť efektívnosť procesu a optimalizovať náklady.

Slovenská republika zároveň preukázala vysokú pripravenosť v oblasti krízového manažmentu. Mimoriadne náročná evakuačná operácia z konfliktmi zasiahnutého Blízkeho východu umožnila počas 11 dní evakuovať 266 občanov SR a ďalších 27 krajín prostredníctvom 10 evakuačných letov, čo potvrdilo profesionalitu konzulárnych služieb a krízového riadenia SR.

V reakcii na zhoršujúce sa bezpečnostné prostredie rezort diplomacie pokračoval v posilňovaní pripravenosti na krízové udalosti, zefektívňovaní plánovania a prehlbovaní medzirezortnej aj medzinárodnej spolupráce. V tomto rámci Slovenská republika v roku 2025 rozvíjala strategické partnerstvá v oblasti krízového manažmentu prostredníctvom expertných konzultácií s partnermi v Európe a na Blízkom východe a získala status pozorovateľa v koordinačnej skupine NEOCG pre evakuačné operácie. Zároveň sa stala zakladajúcim členom Regionálnej skupiny spolupráce v krízovom manažmente iniciovanej Slovinskom. K zvýšeniu pripravenosti prispela aj expertná zisťovacia misia v Egypte za účasti príslušníkov Prezídia Policajného zboru SR (LYNX Commando) a Prezídia Hasičského a záchranného zboru SR, zameraná na identifikáciu evakuačných trás a posilnenie spolupráce s miestnymi partnermi krízového riadenia. Slovensko sa zároveň aktívne zapojilo do organizácie medzinárodnej expertnej konferencie v Sarajeve venovanej krízovému riadeniu, humanitárnej pomoci a evakuáciám občanov, ktorá priniesla konkrétne výsledky v podobe nadviazaných partnerstiev, spoločných výcvikov a odborných školení, ako aj poskytnutia humanitárnej pomoci Bosne a Hercegovine. Slovenskí experti sa zároveň po prvýkrát zapojili do významných medzinárodných samitov a odborných fór v oblasti bezpečnosti a krízového riadenia, najmä World Crisis and Emergency Management Summit v Abú Zabí a bezpečnostného fóra OFSEC, čím SR posilnila svoju medzinárodnú expertízu a partnerskú spoluprácu v tejto oblasti.

SLUŽBA OBČANOM

STAROSTLIVOSŤ O SLOVÁKOV ŽIJÚCICH V ZAHRAŇIČÍ

V roku 2025 Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ) reagoval na meniace sa potreby krajských komunít a pokračoval v posilňovaní dialógu medzi Slovenskou republikou a Slovákami žijúcimi v zahraničí. Medzi hlavné priority patrili vzdelávanie, zachovanie národnej identity, zapájanie profesionálnej diaspóry a digitalizácia. V snahe posilniť pravidelnú a cielenú komunikáciu s krajanmi vydal ÚSŽZ 9 čísiel spravodajcu Slovensko bez hraníc. Pokračoval aj v rozvoji spolupráce s vedeckými, kultúrnymi a verejnými inštitúciami vrátane zdynamizovania prípravy tvorby a inštalácie pamätníka vystahovalectva. Významným odborným podujatím bola medzinárodná konferencia Slováci v zahraničí: súčasnosť, trendy a perspektívy výskumu krajskej problematiky na Univerzite sv. Cyrila a Metoda v Trnave za účasti približne 70 odborníkov zo Slovenska a zahraničia. ÚSŽZ zároveň realizoval analytické aktivity smerujúce k príprave novej Koncepcie štátnej politiky SR vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí na obdobie rokov 2027 – 2031 a podporil popularizáciu krajského dedičstva, najmä pri príležitosti zápisu insitného kovačického umenia zo srbskej Vojvodiny do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO.

Kľúčovým nástrojom podpory krajských komunít zostal dotačný systém – v roku 2025 bolo schválených a vyplatených 614 projektov v celkovej hodnote 3 601 171 EUR, z toho 1 514 000 EUR tvorili kapitálové výdavky. ÚSŽZ zároveň vydal 922 osvedčení Slováka žijúceho v zahraničí. Aktivity úradu prispeli k systematickému posilňovaniu väzieb so slovenskými diasporami a boli realizované v súlade s cieľom vlády SR podporovať zahraničných Slovákov a ich prepojenie s materskou krajinou.

EFEKTÍVNA ZAHRANIČNÁ SLUŽBA

K 31. decembru 2025 v rezorte diplomacie pracovalo:

**1 131 zamestnancov,
z toho v ústredí 493 zamestnancov
a v zahraničí 638 zamestnancov.**

K 31. decembru 2025 mala SR vo svete:

**84 zastupiteľských úradov, z toho 68 veľvyslanectiev,
8 misií pri medzinárodných organizáciách,
7 generálnych konzulátov a 1 Slovenský ekonomický a kultúrny úrad.**

Osobitnými organizačnými útvarmi niektorých zastupiteľských úradov SR sú podľa organizačného poriadku MZVEZ SR aj slovenské inštitúty v zahraničí, pričom k 31. decembru 2025 ich vo svete aktívne pôsobilo 9.

VÝDAVKY MZVEZ SR ZA ROK 2025

(zjednodušený prehľad programovej štruktúry - skutočné čerpanie v eur)

PROGRAMY MZVEZ SR:	159 958 027
Rozvoj zahraničných vzťahov	155 190 026
z toho:	
Riadenie programov	49 250 189
Vzdelávanie zamestnancov	185 357
Ekonomická diplomacia	678 371
Diplomatická reprezentácia SR v zahraničí	96 512 798
Kultúrna reprezentácia SR v zahraničí	1 461 093
Pracovná sila zo zahraničných miestnych zdrojov	7 102 219
Štátna politika k Slovákom žijúcim v zahraničí	4 768 001
MEDZIREZORTNÉ PROGRAMY:	37 237 520
Rozvojová spolupráca - MZVEZ SR	6 932 970
Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MZVEZ SR	8 233 087
Výskum, vývoj a inovácie - MZVEZ SR	89 999
Príspevky SR do medzinárodných organizácií - MZVEZ SR	21 981 464
VÝDAVKY SPOLU	197 195 547

MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY